

N° 233 – Ožu. 2023

flash
eNews
European Federation of Animal Science

www.eaap.org

Hrvatska verzija

Brošura – Broj 233

Ožujak 2023.

GLAVNE TEME

Novosti iz EAAP-a	3
EAAP Portret.....	4
Profil istraživačkog instituta	4
Znanost i inovacije.....	5
Vijesti iz EU (Politike i Projekti).....	7
Mogućnosti zaposlenja	9
Publikacije	9
Podcastovi Znanosti o životinjama	10
Ostale novosti	10
Konferencije i radionice.....	11

UVOD

UVODNIK GLAVNOG TAJNIKA

Kulturološki blok protiv konzumacije insekata: Istraživanje stavova i percepcija

Dok sam nedavno posjetio farmu cvrčaka (*Acheta domesticus*) za ljudsku prehranu, pristojno sam odbio poziv da kušam jednog, navodeći kulturološke razloge. Ovo me iskustvo potaknulo na razmišljanje o tome kako bi potrošači mogli reagirati na ideju konzumacije insekata. Iako se u svijetu već konzumira oko 2.000 vrsta insekata, a za najmanje dvije milijarde ljudi to je sasvim uobičajeno, pitam se kako će reagirati ljudi iz europskih i sličnih kultura. Naš 'zapadni' kulturološki blok možda nije tako racionalan kao što mislimo. Tako npr. naši susjedi primati obično jedu insekte, a čimpanze polovicu svog vremena hranjenja troše pokušavajući uloviti termite. Insekti se stoljećima koriste u ljudskoj prehrani, osobito u Srednjoj i Južnoj Americi, Istočnoj i Južnoj Aziji i subsaharskoj Africi. Međutim, u posljednjih nekoliko stoljeća ta se praksa smanjila i pomalo nestala posebno u područjima koja su kolonizirali Europljani, vjerojatno zbog dolaska druge hrane i, što je još važnije, zato što je novouvezenej kulturi postalo nedolično jesti insekte. Nadalje, hrana je oduvijek bila znak društvenog statusa, a zapadni model prehrane postao je opća težnja. Oni koji su jeli insekte bili su na margini društva, poput otpadnika koji se nikada nisu prilagodili novoj globalnoj kulturi. Zapadnjaci su minimalno usvojili lokalnu kuhinju, osim nekoliko proizvoda, a pogotovo ne insekata. Razmislite o tome koliko su se Japanci brzo prilagodili tipično američkoj brznoj hrani, ali koliko im je dugo trebalo da prihvate sushi.

Možda je naša kulturološka blokada prema entomofagiji posljedica toga što se na insekte ne gleda kao na slatke, a za mnoge je ideja da ih dodirne insekt odbojna. Insekte doživljavamo kao opasne i nepredvidive, a izvanzemaljci i čudovišta često se u medijima prikazuju u liku insekata. Kao rezultat toga, pomisao da ih jedete izaziva izrazito negativnu reakciju. Insekti se povezuju s 'drugim', a ako 'si ono što jedeš', tada se konzumiranje insekata smatra prljavim. Globalizacija je učinila egzotične prehrambene proizvode dostupnima diljem svijeta, a kao rezultat toga, kulturološka blokada protiv konzumacije insekata vjerojatno će se smanjiti, posebno za mlađe generacije. Konzumacija insekata po prvi put može biti sve što je potrebno da biste uklonili bilo kakvo oklijevanje oko njihove konzumacije. Mnogi sada vjeruju da bi to moglo pomoći da hrana sutrašnjice postane održivija.

Andrea Rosati

Novosti iz EAAP-a

Radionica Pisanje i prezentacija znanstvenih radova

Učinkovita komunikacija u znanosti ključna je komponenta istraživačkog procesa, stoga je važno da znanstvenici nauče poboljšati svoje komunikacijske vještine. Postoje mnoge vrste znanstvene komunikacije, a glavne su pisani radovi u časopisima i popularno-znanstveni članci te usmena i poster prezentacija na znanstvenim skupovima. Kako bi podržao ovu potrebu, EAAP će i u 2023. godini nastaviti organizirati radionicu 'Pisanja i prezentiranja znanstvenih radova'. Radionica se fokusira na bitne tehnike za učinkovito pisanje i prezentaciju znanstvenih informacija, a predavači će biti Mike Grossman i Phil Garnsworthy. Radionica ima za cilj predstaviti osnovne tehnike za učinkovito pisanje i prezentaciju znanstvenih informacija: pregled dijelova rada, poboljšanje izgleda i strukture tablica i slika, vježbanje usmenog izlaganja i pregled postera. Radionica je u formatu aktivnog učenja – svaka sekcija sastoji se od informativne PowerPoint prezentacije nakon koje slijedi praktični grupni zadatak. Za sudjelovanje registrirajte se na [na web stranici](#).

Upravo je objavljeno novo izdanje časopisa Animal Frontiers EAAP-a

Izdanje časopisa Animal Frontiers, za koje je odgovoran EAAP, pod nazivom 'Društveni aspekti uzgoja domaćih životinja diljem svijeta', je dostupno. Dr. Gesa Bush bila je gostujuća urednica i organizirala je prvo izdanje Animal Frontiers za 2023. godinu. Kroz šest zanimljivih članaka ovo specifično izdanje objašnjava kako uzgoj domaćih životinja osigurava sigurnost hrane, prihod, kulturni i vjerski značaj te usluge ekosustava, ali i negativne utjecaje na održivost proizvodnje hrane i globalnu klimatsku krizu. Odnosi ljudi i životinja oblikuju brigu o domaćim životinjama i utječu na stavove javnosti o industriji. Pitanja dobrobiti životinja dovela su do rasprava o budućnosti uzgoja stoke. Različiti društveni aspekti uzgoja domaćih životinja istaknuti su u različitim regijama svijeta, ovisno o gospodarskoj situaciji i prirodnim uvjetima. Članci u ovom izdanju časopisa Animal Frontiers imaju za cilj raspravljati o izazovima i složenim zadaćama koje domaće životinje obavljaju u različitim dijelovima svijeta.

Can dairy help solve the malnutrition crisis in developing countries? HTTPS://DOI.ORG/10.1093/AF/VFAC083

Dairy products are a nutrient-dense food source that can play a key role in **reducing malnutrition among young children**. However, dairy consumption remains low in many parts of Africa and Asia, for reasons that include:

HOUSEHOLD WEALTH
Fresh milk calories can be up to 20 times more expensive than staple food sources, and consumption increases with access to refrigeration.

MILK PRICES
Dairy production and consumer infrastructure vary across countries, greatly affecting prices.

NUTRITIONAL KNOWLEDGE
Benefits of dairy consumption can be underappreciated, particularly in areas where milk is not traditionally consumed.

ACCESS TO CLEAN WATER
Powdered milk is less expensive than fresh milk but is unsafe if mixed with contaminated water.

INFOGRAPHIC BY FASE CONSULTING LTD.

Poverty, high fresh milk prices, and unsafe water for powdered milk are the greatest obstacles for increasing dairy consumption among children. **Improving the accessibility and affordability of dairy products is crucial in the fight against global malnutrition.**

Godišnja konferencija EAAP-a 2023.: Praktične informacije!

Godišnja konferencija EAAP-a, 74. po redu, održat će se od 28. kolovoza do 1. rujna 2023. u Lyonu, Francuska. Lokalni organizator pripremio je kratak dokument sa smjernicama s ciljem pružanja praktičnih informacija o konferenciji. [Dokument pronađite ovdje!](#)

EAAP Portret

Tristan Chalvon-Demersay

Tristan je rođen 1989. godine u u Suresnesu blizu Pariza u obitelji podrijetlom iz Burgundije. Od malih nogu počeo se zanimati za biologiju, posebice entomologiju, čitajući autore Bernarda Werbera i Karla Von Frischa. Primljen je u AgroParisTech 2009. godine. Tijekom jednogodišnje pauze sudjelovao je u osnivanju [start-up-a specijaliziranog za masovno financiranje](#). Zatim se preselio u Sjedinjene Države kako bi stažirao na Sveučilištu Penn State u Laboratoriju dr. Barbare Rolls za proučavanje ljudskog ingestivnog ponašanja. Završne godine na AgroParisTechu pohađao je magisterij iz područja ljudskog zdravlja i hranidbe. Karijeru je započeo kao pomoćnik voditelja projekta u R&D centru Nestlé-Purina u Amiensu, u sjevernom dijelu Francuske radeći na kvaliteti proteina u hrani za kućne ljubimce. Godine 2013. započeo je doktorat o ulozi aminokiselina u ograničavanju pretilosti pod visokoproteinskom prehranom u Laboratoriju dr. Daniela Tomé u UMR PNCA (Université Paris-Saclay, AgroParisTech, INRAE). [Cijeli profil pročitajte ovdje.](#)

Profil istraživačkog instituta

CITA - Novi pogled na mediteranske sustave uzgoja domaćih životinja

Aragonski Centar za istraživanje i tehnologiju poljoprivrede (Centro de Investigación y Tecnología Agroalimentaria de Aragón - CITA) regionalni je istraživački centar koji provodi istraživanja i tehnološki razvoj za sektore poljoprivrede, prehrane, šumarstva i zaštite okoliša. Misija CITA-e je proizvesti kvalitetne znanstvene i tehničke informacije o poljoprivredno-prehrambenom sektoru i okolišu koje su relevantne za privatni sektor, vladu i širu javnost.

Animalne znanosti pri CITA-i

Odjel za stočarstvo usmjeren je na optimizaciju stočarskih sustava i poboljšanje njihove održivosti kao i na proizvodnju hrane životinjskog podrijetla, nadogradnju dodatnih vrijednosti u lancu proizvodnje i prevenciju zaraznih bolesti s utjecajem na javno zdravlje. [Cijeli profil pročitajte ovdje.](#)

Mesno govedo u Pirinejskim alpama – © CITA

Znanost i inovacije

Neravnompravna borba između ljudi i zvijeri

Borba ljudi sa velikim zvijerima koje nanose štetu stočarstvu podiže troškove života za već osiromašene ruralne zajednice. Osjetljivost na sukobe veća je u zemljama u tranziciji i razvoju u odnosu na razvijene zemlje. U zemljama u razvoju, stočari proizvode 31% manje mesa po životinji nego u razvijenim zemljama što pogoršava ekonomsku ranjivost kućanstava na gubitke od grabežljivaca. Gubitak jedne krave ili bika u područjima s najnižim prihodima jednak je gotovo jednoj i pol godini izgubljenih kalorija potrebnih jednom djetetu. Studija je pokazala da se 82% područja rasprostranjenosti zvijeri nalazi izvan zaštićenih područja, a pet ugroženih zvijeri ima više od trećine područja rasprostranjenosti u ekonomski najosjetljivijim područjima sukoba. Ovaj neravnompravna borba ljudi i zvijeri naglašava važnost suočavanja s višestrukim i sukobljenim ciljevima održivog razvoja: zaštita života na kopnu i uklanjanje siromaštva i gladi. [Pročitajte cijeli članak u časopisu Nature.](#)

Genetski parametri za težinu pri prašenju, za svojstva veličine legla i broja funkcionalnih sisa u ekološki uzgojenih svinja

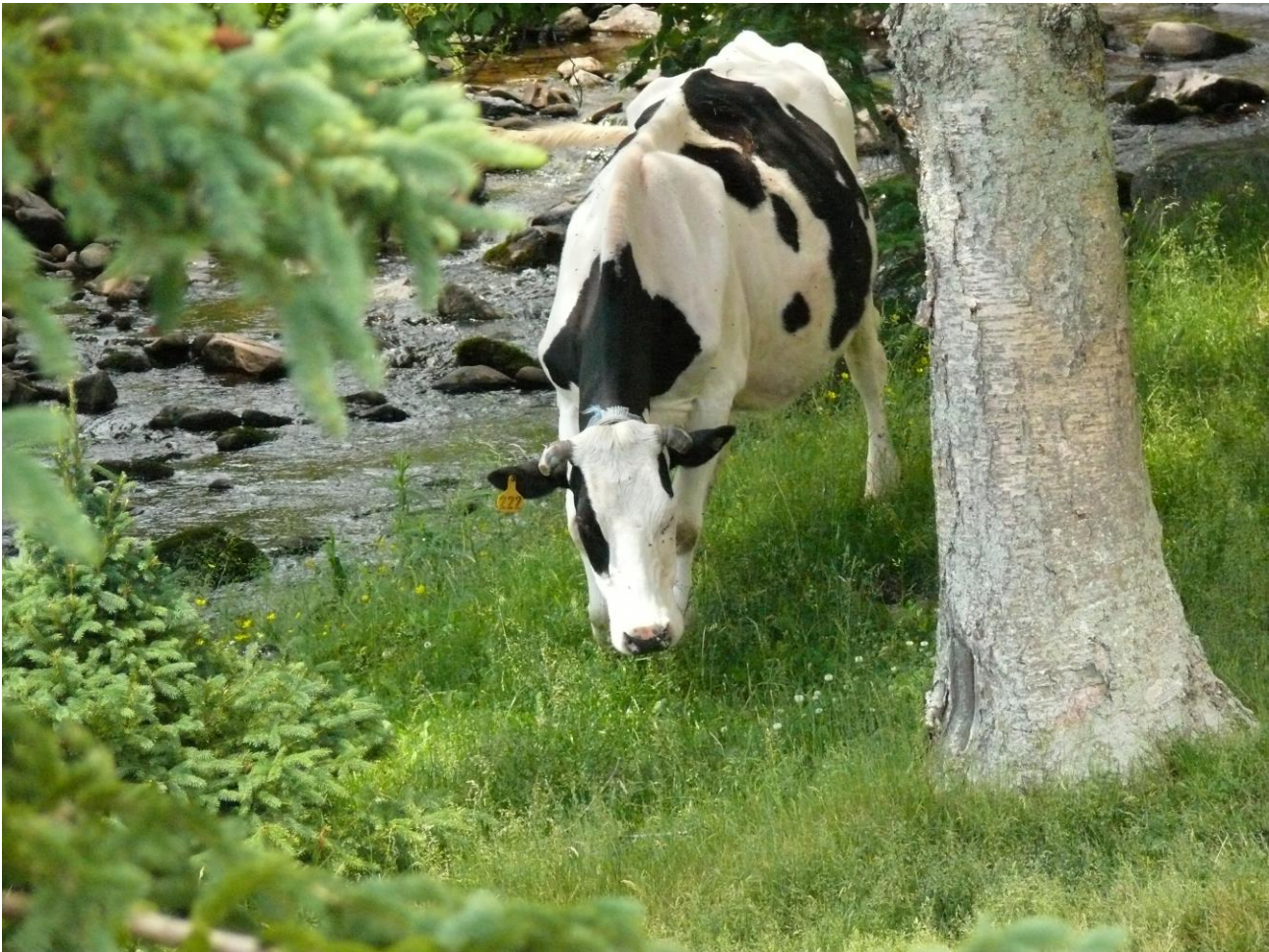
U nedavnoj studiji, znanstvenici su istraživali selekcijski potencijal za težinu prasadi i svojstva veličine legla u ekološkom uzgoju svinja. Studija je pokazala da doista postoji selekcijski potencijal za ova svojstva. Porodna težina prasadi uglavnom je kontrolirana genetikom krmače, što ukazuje da bi odabir krmača s većom porodnom težinom mogao dovesti do većih i zdravijih legla. Također je utvrđeno da legla s težim prasadima imaju više preživjelih prasadi 10-og dana što sugerira da odabir teže prasadi može poboljšati ukupnu stopu preživljavanja prasadi. Međutim, studija je također otkrila da je veličina legla u negativnoj korelaciji s prosječnom težinom prasadi, što znači da su veća legla povezana s manjom prosječnom težinom prasadi. Ovo sugerira da selekcija na veća legla može imati negativan utjecaj na težinu prasadi i stopu preživljavanja. Općenito, ova otkrića imaju važne implikacije za ekološki uzgoj svinja i naglašavaju važnost pažljivog razmatranja selekcije na težinu prasadi i veličinu legla kako bi se optimiziralo zdravlje i produktivnost prasadi. [Pročitajte cijeli članak o časopisu Animal.](#)

Kako i zašto briga o dobrobiti životinja dobiva na važnosti u zemljama u razvoju

Dobrobit životinja često se zanemaruje u zemljama u razvoju, gdje politike, zakoni i svijest potrošača zaostaju za onima u zemljama s višim dohotkom. Tradicionalni farmeri često imaju bliske veze sa svojim životinjama, ali nedostatak znanja i akcije limitira njihovu sposobnost proizvodnje proizvoda u skladu s dobrobiti životinja. U nekim je zemljama stočarska proizvodnja postala komercijalizirana i intenzivirana, ali zabrinutost za dobrobit životinja još ne utječe na odluke o kupnji. Budućnost s većom dobrobiti životinja je moguća, ali zahtijeva napore različitih dionika u sektoru stočarstva. Hitno je potrebno istraživanje o percepcijama dobrobiti životinja kako bi se podržale učinkovite politike i prakse. Poboljšanje dobrobiti životinja nije samo etično, već također doprinosi održivijoj i prosperitetnijoj budućnosti. Uz pravu politiku i ulaganja, moguće je uravnotežiti gospodarski razvoj s društvenom i ekološkom odgovornošću, osiguravajući humano postupanje sa životinjama za generacije koje dolaze. [Pročitajte cijeli članak u časopisu Animal Frontiers.](#)

Pozvani pregledni rad: Društvena dominacija kod mliječnih pasmina goveda: kritički pregled sa smjernicama za buduća istraživanja

Mliječne krave društvene su životinje sposobne uspostaviti odnose dominacije. Međutim, ranija istraživanja o dominaciji kod mliječnih pasmina goveda bila su nedosljedna u definicijama, konceptualnom razumijevanju i metodama prikupljanja podataka i izračuna. Prvi cilj ovog preglednog rada bio je procijeniti kako se dominacija odnosi na društveno ponašanje muznih krava u staji, uključujući agonističke interakcije za uspostavljanje i jačanje odnosa dominacije. Drugi je cilj bio kritički pregledati metode koje se koriste za procjenu dominacije kod krava i predložiti primjenu različitih metodologija kod različitih istraživačkih pitanja. Treći cilj bio je rasprava o budućnosti istraživanja dominacije, uključujući dijagram toka za standardiziraniji pristup mjerenju dominacije kod goveda, područja koja trebaju pojašnjenja, praktične primjene dominacije u uzgoju mliječnih pasmina goveda i ograničenja istraživanja dominacije. [Pročitajte cijeli članak u časopisu Journal of Dairy Science.](#)

Vijesti iz EU (Politike i Projekti)

VetBioNet završna konferencija!

Projekt VetBioNet je, nakon šestogodišnjeg trajanja (uključujući produljenje od 12 mjeseci), održao posljednji sastanak početkom veljače (07.-09. veljače) u Toursu, Francuska. Sastanak je bio posvećen predavljanju brojnih postignuća projekta (pristup korisnika infrastrukturnim resursima projekta), kao i aktivnosti umrežavanja i zajedničkih istraživačkih aktivnosti. Drugi dan sastanka bio je rezerviran za radionicu o održivosti na kojoj se raspravljalo o putevima prema održivosti VetBioNeta s različitim dionicima u području veterinarskih zaraznih bolesti i One Health. VetBioNet će nastaviti nuditi besplatne istraživačke usluge pod okriljem projekta istraživačke infrastrukture ISIDORE (<https://isidore-project.eu/>) i formirat će Europsku istraživačku grupu (ERG). Sve sekcije su snimljene i dostupne su na [web stranici VetBioNet i službenom YouTube kanalu](#).

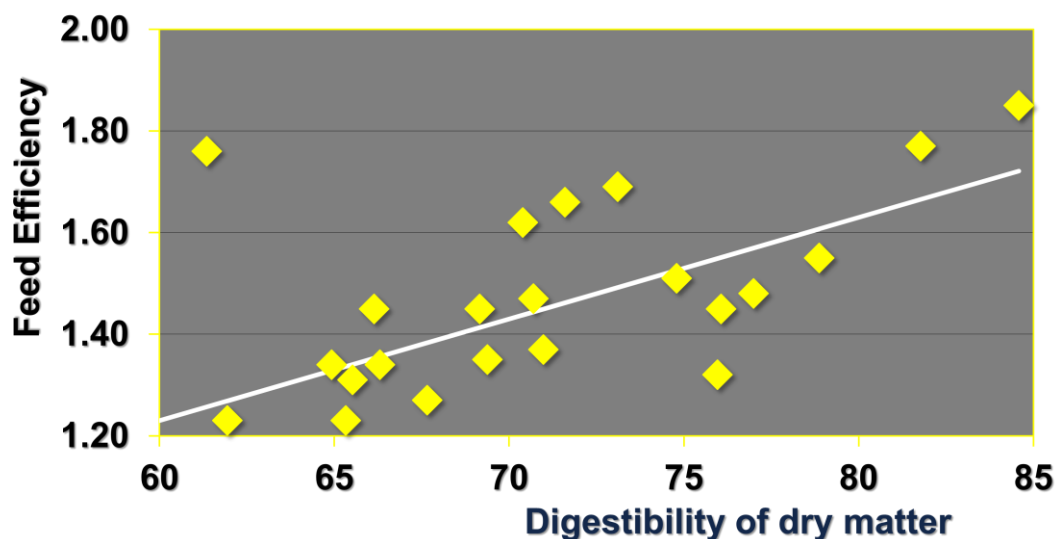

Industrije

Širenje najnovijih spoznaja o važnosti konverzije hrane mliječnih krava

Selko je nedavno organizirao webinar o važnosti konverzije hrane mliječnih krava. Tijekom ovog webinara, dr. Mike Hutjens sa Sveučilišta Illinois raspravljao je u svojoj prezentaciji pod naslovom 'Prehrambene strategije za optimizaciju učinkovitosti hranidbe mliječnih krava' o tome kako hranidbene strategije čiji je cilj maksimiziranje unosa suhe tvari i učinkovitosti proteina mogu smanjiti troškove hrane i emisiju metana po kg proizvedenog mlijeka. Konverzija krmne smjese uobičajeni je ključni pokazatelj učinka kod mesnih pasmina goveda, svinja i peradi. To nije najčešće korišten pokazatelj učinka u mliječnom govedarstvu, što predstavlja propuštenu priliku za poboljšanje održivosti i profitabilnosti proizvodnje mlijeka. Konverzija hrane mliječnih krava može varirati od 1,3 do > 2,0. Budući da troškovi hrane čine približno 60% svih varijabilnih troškova uključenih u proizvodnju mlijeka mliječnih krava, to ima veliki utjecaj na njihovu produktivnost. Povećanje konverzije hrane stoga će smanjiti troškove po litri proizvedenog mlijeka. Pored toga, postoji visoka korelacija između učinkovitosti konverzije hrane i proizvodnje metana. Glavni čimbenici koji utječu na konverziju krmne smjese uključuju kvalitetu krme i probavljivost obroka (slika 1), plodnost krave s više dana u ranoj laktaciji, funkciju buraga i okoliš te mastitis i zdravstvene rizike. Detaljne informacije i prijava na webinar [dostupni su ovdje](#).

Slika 1: Kako krma ili suha tvar koja se koristi u hrani za životinje postaje probavljivija, učinkovitost hrane se poboljšava

Mogućnosti zaposlenja

Mogućnost doktorata na INRAE, Francuska

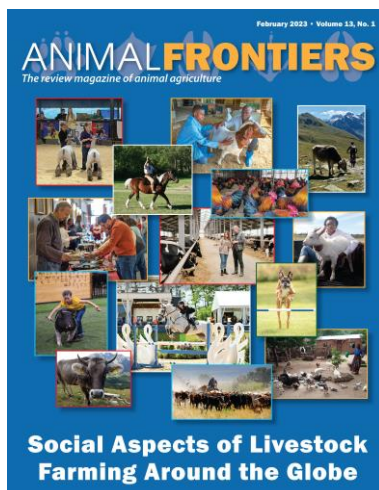
Doktorandsko mjesto na temu 'Utjecaj okoliša obogaćenog CO₂ na održivost i razvoj pilećeg embrija' dostupno je na INRAE, Francuska. Potreban je magisterij biologije/fiziologije životinja, reprodukcije ili animalnih znanosti. Rok: **31. ožujka 2023.** Za više informacija i prijavu [pročitajte natječaj](#).

Izvanredni profesor na SLU, Uppsala, Švedska

[SLU](#) traži izvanrednog profesora veterinarskog javnog zdravstva s naglaskom na sigurnost hrane. Na katedri se paralelno koriste švedski i engleski jezik. Odjel će pružiti podršku u učenju jezika. Rok: **24. travnja 2023.** Za više informacija i prijavu [pročitajte natječaj](#).

Publikacije

- **Oxford Academic**
[Animal Frontiers, sv. 13, broj 1, veljača 2023.](#)

- **Burleigh Dodds Science Publishing**

[Improving Poultry meat quality.](#)

Dostupan je kod za popust za članove EAAP-a. [Get access](#) nalazi se na vašem osobnom području i možete naći kod s desne strane, iznad okvira 'Grupe'.

- **FAO**
[Inovacije u kriokonzervaciji životinjskih genetskih resursa](#), 2023.

Podcastovi Znanosti o životinjama

- Europska agencija za sigurnost hrane (EFSA) - epizoda 4: '[Animal welfare on the move](#)' govornik Sean Ashe (znanstvenik u timu za dobrobit životinja pri EFSA-i).

Ostale novosti

Ljetna škola u Wageningenu: 'Insekti kao hrana i krma'

[Sveučilište Wageningen](#) organizirat će ljetnu školu 'Insects as Food & Feed' od 3. do 7. srpnja 2023. godine. Cilj ove ljetne škole je naučiti osnovne principe iza čimbenika koji utječu na sve procese u lancu proizvodnje i konzumacije insekata. Raspravljat će se o uzgoju, upravljanju, preradi i konzumaciji insekata kao hrane i krme. Zajedno će se istražiti budući izazovi i mogućnosti insekata kao hrane i krme te kako primijeniti nova saznanja u svakodnevnoj praksi. Rok za prijavu: **5. lipnja 2023.** Za više informacija posjetite [web stranicu](#).

Uloga hrane životinjskog podrijetla u zdravoj i ekološki održivoj prehrani

Znanstvene i političke rasprave o ulozi hrane životinjskog podrijetla u zdravoj i ekološki održivoj prehrani često se razlikuju. Hrana životinjskog podrijetla, poput mesa, mlijeka, ribe i jaja, ima mnoge pozitivne učinke na zdravlje kada se konzumira u preporučenim količinama. Predstavlja ključnu strategiju za rješavanje pothranjenosti u zemljama s niskim i srednjim dohotkom zahvaljujući bogatstvu hranjivih tvari kojima obično nedostaje. Iz tih razloga znanstvenici sve više raspravljaju o ulozi hrane životinjskog podrijetla i pojašnjavaju dokaze o njezinim zdravstvenim i ekološkim prednostima i rizicima. [Cijeli članak pročitajte ovdje](#).

Konferencije i radionice

EAAP Vas poziva da provjerite valjanost datuma za svaki pojedini događaj u **Kalendaru web stranice**, zbog hitnog sanitarnog stanja s kojim se trenutno suočava svijet.

Događaj	Datum	Mjesto	Informacija
BSAS Conference 2023	28. – 30. 3. 2023.	Birmingham, Ujed. Kraljevstvo	Website
International Conference on Farm Animal Breeding and Genetics	3. – 4. 4. 2023.	Atena, Grčka	Website
1 st EAAP Regional Meeting	26. – 28. 4. 2023.	Nitra, Slovačka	Website
SafePork Conference	15. – 17. 5. 2023.	New Orleans, LA, SAD	Website
International Conference on Animal Husbandry, Dairying and Fisheries	22. – 23. 5. 2023.	Barcelona, Španjolska	Website
ICAR Conference 2023	21. – 26. 5. 2023.	Toledo, Španjolska	Website
11th International Ruminant Reproduction Conference	28. 5. – 1. 6. 2023.	Galway, Irska	Website
20th Spanish Animal Production Conference	13. – 14. 6. 2023.	Zaragoza, Španjolska	Website
74 th EAAP Annual Meeting	28. 8. – 1. 9. 2023.	Lyon, Francuska	Website

Više konferencija i radionica [dostupno je na web stranici EAAP-a.](#)

*“Ne postoje vrata, nema brave, nema zasuna koji možete postaviti na slobodu
mog uma.”
(Virginia Woolf)*

Lako je postati član EAAP-a!

Postanite pojedinačni član EAAP-a kako biste primali EAAP bilten i otkrili mnoge druge pogodnosti! Imajte na umu da je individualno članstvo besplatno za stanovnike zemalja EAAP-a.

[Kliknite ovdje za provjeru i registraciju!](#)

This document is a translation to Croatian of the “Flash e-News”, the original EAAP Newsletter. The translation is for informational purposes only, accordingly to the aims of the EAAP Statute. This is not a substitute of the official document: the original version of the EAAP Newsletter is the only definitive and official version of which EAAP – The European Federation of Animal Science is responsible.

This interesting update about activities of the European animal science community, presents information on leading research institutions in Europe and also informs on developments in the industry sector related to animal science and production. The Croatian “Flash e-News”, is sent to the national animal science and livestock industry representatives. You are all invited to submit information for the newsletter. Please send information, news, text, photos and logo to: marija.spehar@hapih.hr

Production staff: Marija Špehar

Za više informacija posjetite našu web stranicu:

www.eaap.org

Disclaimer: the sole responsibility of this publication lies with the authors. The European Commission and the Research Executive Agency are not responsible for any use that may be made of the information contained therein.